

Utlåtande 2003: RI (Dnr 005-1537/2001)

Genomförande av en informationskampanj med inriktningen ”en stad tillgänglig för alla – överallt”

Motion av Ann-Marie Strömberg (v) (2001:64)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Gatu- och fastighetsnämnden ges i uppdrag att beakta motionens förslag inom ramen för tillgänglighetsprojektets informationsdel.
2. Motion 2001:64 av Ann-Marie Strömberg (v) anses i övrigt besvarad med vad som anförs av föredragande borgarråd.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Motionen

Ann-Marie Strömberg (v) har i motion 2001:64, *bilaga*, föreslagit att Stockholms stad genomför en informationskampanj riktad till stadens alla näringsidkare och anordnare av offentlig verksamhet. Syftet med kampanjen skall vara att informera om vikten av att lokaler, kollektivtrafik och andra arrangemang är tillgängliga för alla och omfattas av de tillgänglighetsmål som staden och riksdagen ställt upp. Motionären menar vidare att informationskampanjen bör genomföras i nära samarbete med handikapprörelsen och näringslivets organisationer.

Remisser

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret. Kontoret framför i sitt yttrande att de direkta kontakter stadens nämnder och bolag har med näringslivet i olika projekt torde ge ett bättre resultat vad gäller att förbättra

vet i olika projekt torde ge ett bättre resultat vad gäller att förbättra tillgängligheten för funktionshindrade än vad en informationskampanj skulle göra.

Stadsledningskontoret framhåller därutöver att flera åtgärder har vidtagits i Stockholms stad för att förbättra situationen för personer med funktionshinder. Kontoret nämner som exempel inrättandet av en funktionshindersombudsman samt att Stockholms stad sedan 1999 satsar 100 mnkr årligen på konkreta åtgärder för att förbättra den fysiska tillgängligheten i staden.

Mina synpunkter

Ett samhälle för alla måste också vara tillgängligt för alla. Det är samhället som skall anpassas så att det ger alla medborgare möjlighet att leva och verka på så lika villkor som möjligt. Hänsyn och respekt för den enskildes förutsättningar måste präglade den gemensamma sektorns verksamheter på alla nivåer. Men också näringslivet med handel, industri och den privata tjänstesektorn måste vara anpassat och inte utestänga dem som har någon form av funktionshinder. Detsamma gäller föreningslivet, frivilligorganisationer och kooperativa verksamheter.

Stockholm har deklarerat att staden skall bli världens mest tillgängliga huvudstad. Därför har också den stora satsning genomförts där staden sedan 1999 årligen avsätter 100 mnkr för att förbättra den fysiska tillgängligheten i staden. Bland annat går ca 8 mnkr årligen till information, utbildning, inventering och liknande. Givetvis återstår ändå en hel del, som motionären också påpekar, innan stadens ambition kan sägas ha uppnåtts. Inte minst gäller det på områden där inte staden är direkt ansvarig.

Hos många näringsidkare, organisationer m.fl. som i sin verksamhet vänder sig till allmänheten finns en medvetenhet om vikten av att byggnader och andra anläggningar i deras ägo bör göras tillgängliga för alla människor. Liksom motionären påvisar behövs det emellertid information som beskriver hur tillgänglighet kan skapas och vilka regler som gäller. Därför förordar jag att ett uppdrag ges till gatu- och fastighetsnämnden att väga in de förslag som framförs i motionen inom ramen för tillgänglighetsprojektets informationsdel. Speciellt viktigt är det att samordna information eftersom det är handikappåret i år och det sker en hel rad satsningar på förbättrad tillgänglighet i staden.

Jag vill också passa på att poängtera vikten av att fortsätta driva frågorna i det vardagliga arbetet - i handikappråden, i näringslivsnämndens, stadsdelsnämndernas och andra nämnders återkommande kontakter med det lokala näringslivet och genom funktionshinderombudsmannens insatser.

Tillsammans kommer detta att ge resultat och göra Stockholm till en stad tillgänglig för alla.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. i huvudsak bifalla föredragande borgarrådet Annika Billströms förslag till beslut
2. därutöver anföras.

Motionen om en informationskampanj för ökad tillgänglighet lyfter frågan om den privata sektorns ansvar för att öka tillgängligheten för funktionshindrade. De hinder som dagligen möter människor med funktionshinder, såväl i offentligt drivna verksamheter som privata, är en oerhört angelägen fråga att lösa.

Vi delar stadsdelningskontorets åsikt att stadens förvaltningar och bolag i sina löpande kontakter med näringslivet och andra privata aktörer ska verka för en ökad tillgänglighet. Handikappolitiken får aldrig reduceras till en symbolfråga som tillfälligt lyfts fram i informationskampanjer. Tvärtom, måste arbetet med att förbättra tillgängligheten i Stockholm få en betydligt mer framskjuten roll än i dag, såväl i stadens egen planering som inom den privata sektorn. Detta alldeles oavsett om det är internationella handikappåret eller inte.

Fortfarande finns stora brister i tillgängligheten i Stockholm, något som påpekats av såväl revisorer som stadens funktionshinderombudsman. Brister, som knappast löses genom en informationskampanj.

Det behövs en ny stor handikappreform, lika radikal och med samma dignitet som den Bengt Westerberg och folkpartiet genomdrev i riksdagen i början av 1990-talet. Då handlade det om att trygga de funktionshindrades sociala rättigheter. Den nya handikappreformen handlar om att drastiskt förbättra tillgängligheten i vårt samhälle.

Folkpartiet har i riksdagen föreslagit att staten skall satsa fem miljarder kronor under de närmaste åren för att öka tillgängligheten i samhället för funktionshindrade. Det ambitiösa arbetet med att öka tillgängligheten som pågår i Stockholm sedan några år, måste fortsätta och intensifieras. Målsättningen är att i princip alla tillgänglighetsproblem skall vara avhjälpna till senast år 2010 och Stockholm skall bli världens mest tillgängliga stad.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Gatu- och fastighetsnämnden ges i uppdrag att beakta motionens förslag inom ramen för tillgänglighetsprojektets informationsdel.

2. Motion 2001:64 av Ann-Marie Strömberg (v) anses i övrigt besvarad med vad som anförs av föredragande borgarråd.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Anette Otteborn

ÄRENDET

Ann-Marie Strömberg (v) har i motion 2001:64 föreslagit att kommunfullmäktige skall besluta att genomföra en informationskampanj om ”en stad tillgänglig för alla – överallt”.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 februari 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Ann-Marie Strömberg (v) har i motion (nr 64/2001) föreslagit att kommunfullmäktige beslutar om att genomföra en informationskampanj i syfte att förbättra funktionshindrades tillgänglighet till byggnader och anläggningar, som inte ägs av staden. Kampanjen skall riktas till näringsidkare och anordnare av offentlig verksamhet. Staden skall utöka mkr årligen på tillgänglighetsskapande åtgärder i stadens egna fastigheter, gator, broar, parker och offentliga byggnader. Motionären anser att detta inte är tillräckligt och att tillgängligheten till andra byggnader och anläggningar, som inte ägs av staden, måste öka. Kampanjens syfte är att informera stadens alla näringsidkare och anordnare av offentlig verksamhet om vikten av att deras arrangemang är tillgängliga för alla samt att de omfattas av de tillgänglighetsmål som staden och riksdagen ställt upp. Kampanjen bör genomföras i nära samarbetet med handikapprörelsen och med näringslivets organisationer.

Stadsledningskontorets synpunkter

Stadsledningskontoret anser att hänsyn tas till de funktionshindrades behov i hela stadens organisation och frågan aktualiseras ytterligare genom funktionshinderombudsmannens (FO) arbete. Kontoret anser att det i nuläget inte finns något behov av att genomföra en informationskampanj då effekten av en sådan inte är lika stor som en direkt kontakt med privata aktörer. Eftersom stadens nämnder och bolag samarbetar med näringslivet i olika projekt kan staden direkt påverka att tillgängligheten för funktionshindrade förbättras. Stadsledningskontoret anser att detta arbete ger bättre resultat än en informationskampanj och avvisar därför förslaget. Motionen kan därmed anses besvarad.

I handikapputredningens slutbetänkande ”Ett samhälle för alla” (SOU 1992:52) framgår att funktionshindrade, på ett likvärdigt sätt i förhållande till andra invånare, skall ha tillgång till samhällets utbud av bl.a. varor, tjänster och service. Funktionshindrades villkor skall förbättras genom en tydlig och solidarisk ansvarsfördelning, där varje sektor i samhället har ansvar för att inom sitt område

varje sektor i samhället har ansvar för att inom sitt område hävda de funktionshindrades likställighet.

Flertalet åtgärder har vidtagits inom Stockholms stad för att förbättra de funktionshindrades situation i staden. Exempelvis fattade kommunfullmäktige i januari 1996 beslut om ny organisation för handikappråden, i september 1999 togs beslut om ny handikapplan, i november 2000 togs beslut om inrättande av en funktionshindersombudsman och sedan 1999 har årligen 100 mkr satsats på att förbättra tillgängligheten för funktionshindrade - sammanlagt 400 mkr åren 1999-2002. Av stadsledningskontorets utvärdering (utl. 2001:161) framgår att organisationen med handikappråden resulterat i att allt större hänsyn har tagits till funktionshindrade inom stadens verksamheter t.ex. vid samhällsplanering. Handikappråden verkar för att handikappaspekterna blir en naturlig del i det arbete som drivs av stadens nämnder och bolag. Tillgänglighetsfrågor, detaljplaner, översiktsplaner och sophantering är exempel på ärenden som behandlats av handikappråden och som ytterst berör andra huvudmän än staden.

Funktionshindersombudsmannen, som tillträdde tjänsten den 2 januari 2002, skall se till att staden blir bättre på tillgänglighetsfrågor och andra frågor av särskild vikt för funktionshindrade. Ombudsmannen skall bl.a. verka, på ett generellt och strukturellt plan, för att funktionshindrade tillförsäkras goda levnadsförhållanden och därtill även lämna information om funktionshindrades behov till olika organisationer och föreningar.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2001:64

2001:64

Motion av Ann-Marie Strömberg (v) om genomförande av en informationskampanj med inriktningen ”en stad tillgänglig för alla – överallt”

Staden satsar 100 Mkr per år på tillgänglighetsskapande åtgärder. Dessa åtgärder avser stadens egen mark och egna fastigheter, gator broar, parker offentliga byggnader. Detta är inte tillräckligt – om staden skall vara tillgänglig måste även byggnader och anläggningar i annan ägo vara tillgängliga för människor med funktionsnedsättningar.

Det finns hos handikapporganisationerna i staden mycket kunskaper om hur tillgängligheten i staden kan öka – och det är inte alltid stora och dyra åtgärder som behövs. Det är inte illvilja som gör staden otillgänglig – det är många gånger okunskap, tanklöshet och slarv som leder till otillgänglighet för de medborgare som har funktionsnedsättningar – ett exempel är när SL:s nya tunnelbanevagnar är mindre tillgängliga för rörelsehindrade än de gamla.

Det finns starka önskemål speciellt hos ungdomsorganisationerna inom handikapprörelsen om normalisering – de unga funktionshindrade vill inte ha särskilda rättigheter – de vill ha samma rättigheter som andra – de vill kunna åka tunnelbana och inte vara hänvisade till specialfordon, de vill kunna gå på samma disco och samma krogar som sina jämnåriga.

Staden bör genomföra en kampanj för att informera stadens alla näringsidkare och anordnare av offentlig verksamhet om vikten av att deras arrangemang är tillgängliga för alla samt att de omfattas av de tillgänglighetsmål som staden och riksdagen ställt upp. Kampanjen bör genomföras i nära samarbetet med handikapprörelsen och med näringslivets organisationer. Tillgängligheten i staden är inte enbart gatu- och fastighetsnämndens ansvar, men som förvaltare av stadens fastigheter och genom ansvaret för stadens gatu- och parkmark och genom Tillgänglighetsprojektet har gatu- och fastighetsnämnden både ansvar och kunskaper om stadens fysiska

hetsnämnden både ansvar och kunskaper om stadens fysiska tillgänglighet som ger en naturligt ledande roll i arbetet för att göra Stockholm till en stad tillgänglig för alla – överallt.

Jag föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. genomföra en informationskampanj enligt ovanstående intentioner
2. kampanjen ska riktas till näringsidkare och anordnare av offentlig verksamhet i staden.

Stockholm den 5 november 2001

Ann-Marie Strömberg